

Artık benim için zaman ve saat denilen şeylerin ölçüsü kalmamıştır... Nihayet gün batımı başlar. Karşımda "Cebeli Ekra" bu süslü, renkli güzel ova manzarası karşısında çıplaklığından utanarak kel tepesine batı güneşinden bir şal sarar, yalçın yamaçlarına uzaktaki Akdeniz'in göğe vuran akislerden mavi bir bornoz geçirir, beline "Asi'nin gümüş alevlerinden bir kemer takar ve eteklerine akşamın yumuşak gölgelerinden kürkler çevirir; o da süslenir. Gündüz ki sert, kırıcı yüzünü hüznün bürümüş, insancıl bir üzüntü içinde şirinleşmiştir.

(1. ve 2. sorular parçaya göre cevaplandırılacaktır.)

1. Paragrafta hangi anlatım tekniği ağır basmaktadır?

- A) Betimleme
- B) Öyküleme
- C) Tanımlama
- D) Açıklama

2. Paragrafta hangi varlık kişileştirilmiştir?

- A) Nehir
- B) Dağ
- C) Kemer
- D) Gün Batımı

3. Doğru mu yapıyoruz, iyi mi ediyoruz? Bana kalırsa daraltıyoruz yaşam alanımızı. Bir zevkimiz bile olmadığını kabullenmiş oluyoruz. Herkesle bir oluyoruz. Herkesin seçtiğini seçiyor ve sevdiğini seviyoruz. Herkesten ayrı bir yanımız, farklı bir rengimiz kalmıyor ondan sonra. Biz istediğimiz kadar "birey" olmanın anlamından ve faziletlerinden söz edelim. Parçada yazarın asıl yakındığı hangisidir?

- A) Yaşam alanlarımızın daralması
- B) Herkesin birbirini sevmesi
- C) İnsanların farklı yanlarının olmaması
- D) Kendimize ait zevklerimizimizin olması

4. Şiir yazar devlet reislerini biliyoruz. Fakat devlet reisliği yapan şairler görmedik. Bizim görüşümüze göre, şair ve sanatkar devlet reisi olması asla şart olmayan, fakat gerektiğinde en yüksek devlet reisini kendi kadrosundan çıkararak bir kimliğe sahip olmalıdır.

Paragraftan çıkarılamayacak düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir insanın şair veya sanatkar olabilmesi için önemli mevkilerde olması asla gerekmez.
- B) Şair ve sanatkar gerektiğinde devlet reisliği bile yapabilecek karakterde olmalıdır.
- C) Devlet reisleri, şiir ve sanatla uğraşmak zorundadır.
- D) Devlet reislerinden bazıları şiir ve sanatla uğraşmışlardır.

5. Şiir, edebiyat önce ev içlerinden, sokaklardan, kahve ve konak köşelerinden sonra da okullardan çekilip gitti. Edebiyatın eksikliğindedir ki bugün sokaklarda kavgalar var. Şiirler, tekerlemeler yerine dedikodular çalınıyor kulaklarımıza ve yumruklar, silahlar konuşuyor. O eski

sokaklardansa geriye bir hatıra olarak yalnız isimler kalmıştır. Gülbeyaz Sokağı, Hoşseda Sokağı...

Yukarıdaki paragraftan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Edebiyatın eksikliğinden dolayı sokaklarda kavgalar vardır.
- B) Şiir yavaş yavaş önce evlerden, sokaklardan çekilmiştir.
- C) Sokaklardan geriye hatıra olarak kalan tek şeyin isimlerdir.
- D) Şiir ve edebiyat sevgisi okullarda hâlâ devam etmektedir.

6. (I) Ben, 21. yüzyıl modern insanının ve onun yarattığı değerlerin doğayı nasıl hiçe saydığını anlattım. (II) Bunu yapabilmek için kuşları, insanları, çamuru ve hatta dünyanın kendisini konuşturdum. (III) Oysa hepimiz doğayı yaşatmak için el ele çalışmalıydık. (IV) Doğanın o saf güzelliğini zamanla kaybetmiş olmaktan doğan acılarımı anlatmaktı niyetim.

Parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7. Denemenin bütün sırrı "şölen" kelimesinde saklıdır.

Deneme, akla gelebilecek her anlamda, hem düşünce, hem de dilin salınışı bakımından bir şölendir. Tabi hangi deneme? Ustasının elinden çıkmış olanı... Kimin için? Düşünmenin ve okumanın, dahası dilin tadına adamakıllı varabilmiş okurlar için.

Parçada denemeyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Denemenin bir düşünce ziyafeti olduğuna
- B) Denemenin, içinde pek çok sır taşıdığına
- C) Dilin tadına varan okurlar için şölen olduğuna
- D) Usta kalemlerden çıkanların zevk verdiğiğine

Ne hoş, ey güzel Tanrım, ne hoş Maviliklerde sefer etmek! Bir sahilden çözülüp gitmek Düşünceler gibi başıboş.

(8. ve 9. soruları yukarıdaki dörtlüğe göre cevaplandırınız.)

8. Dörtlükte kişileştirilen varlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanrı
- B) Mavilik
- C) Sahil
- D) Düşünceler

9. Dörtlüğe göre şair için hangisi söylenebilir?

- A) Yorgun
- B) Telaşlı
- C) Sevinçli
- D) Endişeli

10. Her zamanki gibi otobüsten inip eve doğru yürüdüm. Sokaklar bomboş. Yalnız bir kişi dolaşüyor sokakta. Evet, o kişi: Kadir Abi. Hava soğuk. Elbisesi paramparça olmuştu. Paltomu çıkarıp, kendisine vermek istedim. Mahcup bir tavırla sadece "sağol" dedi. Bu insan herkesin korkup kendisinden kaçtığı Deli Kadir'di.

Bu sözleri söyleyen kişinin en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duygusuz
- B) Vurdumduymaz
- C) Duygusal
- D) Duyarlı

11. Bizim çocukluğumuzun sayılı günlerinden biri de Hidrellez'di. Aslı Hızır İlyas. Türk ağzından son şeklini böyle almış, olmuş Hidrellez. Eskiden 23 Nisan'a rastlardı. Şimdi 6 Mayıs'a. Bir gün önceden hazırlıklar başlar. Tertibat, gidilecek yere göre alınır. Haydarpaşa çayırı, Kâğıthane, Çırpıcı veya Veli efendi çayırları bugünün mesireleri idi. Bir şenlik, bir şenlik... Ne güzel günlerdi, sormayın gitsin.

Parçada sözü geçen dönemle ilgili aşağıdakilerden hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Çocukluğun sayılı günlerinden olduğundan
- B) Hızır İlyas'ın Hidrellez'e dönüştüğünden
- C) Hidrellez için hazırlık yapıldığından
- D) Artık Hidrellez şenliklerinin bittiğinden

12. İsmi vermek istemediğim bir yazar, bir gün yazdıklarını üst üste koymuş, kendi boyunu aştığını görmüş sevinmiş, çevresindekilere dönerek: "Bakın yazdıklarım boyumu aştı." demiş. Yazara saygısızlık etmek istemiyorum. Ancak şunu sormaktan da kendimi alamıyorum. Peki bu yazarın boyunu aşan yapıtlarından günümüze ne kaldı? **Yukarıdaki sözleri söyleyen birisinden aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?**

- A) Önemli olan kalıcı eserler verebilmektir.
- B) Nicelik, nitelikten daha önemlidir.
- C) Yazarın övüneceği şey özlü olmaktır.
- D) Sayı çokluğunun önemi yoktur.

Göz yeşile doymak ister,

Yürek sevgiye...

Hele bir korunsun, korunabilsin yeşil,

Demir parmaklık, tahta çitle,

Gün ola harman ola sıra sevgiye gele

(13. ve 14. soruları yukarıdaki şiire göre cevaplayınız.)

13. Şair için hangisi söylenemez?

- A) Duyarlı B) Sevgi dolu C) Endişeli D) Telaşlı

14. Şiirde vurgulanmak istenen nedir?

- A) Tabiata karşı sevgi duymak gerekir.
- B) Tabiatı korursak, sevgiyi hakim kılabiliriz.
- C) Yeşil renk gözleri yormaz.
- D) Sevgiyi, çevreye tercih etmeliyiz.

15. İnsan Bir Ormandır adlı yapıtın birçok kesiminde çeşitli özel adlar, yer adları sıralanmaktadır: Taksim, Şişli, Beyoğlu, Zeki Müren'in filmleri, Ferdi, Orhan Müslüm... vb. Gerçek yaşamda bu kişi ve yerleri görebilir, bulabiliriz.

Bu parçada yapıtın hangi özelliği daha çok vurgulanmıştır?

- A) Çok çeşitli konuların işlenmiş olması
- B) Yapıtın herkes tarafından okunuyor olması
- C) Günümüz hayatını yansıtmış olması
- D) Bütün ayrıntılarıyla incelenmiş olması

16. O da yetmez yüreğimize...

Derinden, yumuşak

Esmeli duygular rüzgârı

Aklın oturduğu tepeleri okşayarak...

Dörtlükte şairin asıl istediği nedir?

- A) Rüzgârların devamlı esmesi
- B) Yüreğinde duyguların hâkim olması
- C) Duygularının anılması
- D) Tepelerde rüzgâr olması

17. Bakışların pırlıtlı, yüreğin dolu,

Halin sıcak..

Anlıyorum, anlıyorum ama

Ben o değilim desem artık ne olacak?

İçimdeki çocuk, doymuyorsun ki oyuna.

Şiire göre şair için hangisi söylenemez?

- A) Artık büyüdüğünü düşünmektedir.
- B) Hayata karşı umudu vardır
- C) Kendini çocuk gibi hissetmektedir.
- D) Çocuksu yanıyla çelişmektedir.

Seninle başım dertte Ne yapsam bilmiyorum Canımdan bir parçasın Söküp atamıyorum.

(18. ve 19. sorular dörtlüğe göre cevaplandırılacaktır.)

18. Yukarıdaki dörtlüğe göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Şair kararsız bir durumdadır.
- B) Sevgilisi ile arası iyi değildir.
- C) Sevgilisinden vazgeçememektedir.
- D) Sevgilisi, şairi sevmemektedir.

19. Dörtlükte en ağır basan duygu hangisidir?

- A) Kararsızlık
- B) İstidrap
- C) Sevinç
- D) Ayrılık

20. Her sıra başı yazar gibi elbette etkisi oldu. Olacak da daha. Ne var ki, durmadan gelişen hayat koşulları, her şeyi olduğu gibi, hikâye sanatını, hikâyecilik tekniğini ve açılarını da durmadan değiştiriyor. Onun için Sait Faik etkisinden yarına ne kalacağını bugünden kestirmek kolay değildir.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olabilir?

- A) Sait Faik'in hikâyeciliğimizdeki etkisini hayat koşullarına bağlamak mümkün mü?
- B) Bugün hikâyecilik tekniğinde sürekli değişimler oluyor, yarının hikâyeciliğinde Sait Faik'in etkisi ne olabilir?
- C) Sait Faik'le yarının hikâyeciliği arasındaki bağı nasıl açıklayabiliriz?
- D) Sıra başı yazarlar arasındaki etkileşimi nasıl açıklayabiliriz?